

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Bursíkové, soudkyně Marty Kotouček Mikoláškové a soudce Jana Peroutky ve věci

žalobkyně: **Ing. H. V., MBA**, narozená X
bytem X
zastoupená advokátkou Mgr. Silvií Felix Koubíkovou
sídlem Plaská 623/5, Praha 5

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, Brno

za účasti osoby
zúčastněné na řízení: **Ing. O. P., MBA**
bytem X

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2026, č. j. 14003/26/5100-41452-713241, o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě,

takto:

- I. Návrh na přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2026, č. j. 14003/26/5100-41452-713241, se zamítá.
- II. Žalobkyni se ukládá zaplatit do tří dnů od právní moci tohoto usnesení České republiky – Krajskému soudu v Praze soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), se žalobkyně domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 16. 4. 2025, č. j. 1809926/25/2180-81542-110273 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím správce daně zřídil zástavní právo k nemovitosti v zaniklém, ale dosud nevypořádaném, společném jmění manželů (dále jen „SJM“) žalobkyně a jejího bývalého manžela Ing. O. P., MBA, a to k pozemku parc. č. st. XA, jehož součástí je rodinný dům č. p. X, a k pozemku parc. č. XB, k. ú. a obec X (dále jen „nemovitost“). Správce daně tak učinil za účelem zajištění nedoplatku bývalého manžela žalobkyně, a to příslušenství k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2016, 2017 a 2018 ve výši 1 725 901 Kč.
2. Žalobkyně v žalobě především namítá nepřiměřenost zřízení zástavního práva k nemovitosti vzhledem k výši zajišťované pohledávky a vzhledem k míře zásahu do práv žalobkyně, která

Shodu s prvopisem potvrzuje: Bc. D. R.

není daňovým dlužníkem. O nedoplatku příslušenství k dani z příjmů bývalého manžela nevěděla a nesouhlasí s ním. Zřízení zástavního práva k nemovitosti v SJM představuje jednak zásadní zásah do jejího vlastnického práva, neboť ji omezuje v možných převodech nemovitosti a fakticky snižuje jejich tržní hodnotu. Současně dochází k podstatnému zhoršení jejího procesního postavení v rámci soudního řízení o vypořádání SJM. V důsledku zástavního práva bude problematický případný soudem nařízený prodej nemovitosti či její další financování bankami, přefinancování apod. Žalobkyně nemůže dům v rámci vypořádání SJM prodat a v zásadě tím dochází k situaci, kdy by měla plnit dluh, se kterým nesouhlasí, aby tím docílila alespoň stejného procesního postavení, jaké má její bývalý manžel jakožto daňový dlužník. Dále žalobkyně namítá nepřezkoumatelnost napadeného a prvostupňového rozhodnutí, neboť správní orgány řádně neodůvodnily přiměřenost zvoleného postupu a neprovedly jí navržené důkazy. Konečně namítá, že jí nebyla poskytnuta možnost účinné procesní obrany, čímž bylo porušeno její právo na spravedlivý proces.

3. Současně s podáním žaloby žalobkyně navrhla, aby soud přiznal žalobě odkladný účinek. Návrh odůvodnila tím, že výkonem napadeného rozhodnutí dojde k výše popsanému zásahu do jejího vlastnického práva k nemovitosti a ke zhoršení jejího postavení v řízení o vypořádání SJM, ve kterém je první jednání ve věci nařízeno na 11. 8. 2026. Žalobkyně bude mít z důvodu zřízení zástavního práva k nemovitosti omezenou vyjednávací pozici. Vypořádání SJM je pro žalobkyni klíčové, jelikož z vypořádacího podílu si může například zajistit své další bydlení. Újma hrozící státu v případě nezřízení zástavního práva je zcela minimální, jelikož byl daňový nedoplatek již daňovým dlužníkem doplacen a pohledávka je tvořena pouze jeho příslušenstvím ve výši zanedbatelné v kontextu státního rozpočtu. Žalobkyně je dále přesvědčena, že v důsledku rozhodnutí o odkladném účinku nedojde ani k porušení jiného důležitého veřejného zájmu.
4. Žalovaný s přiznáním odkladného účinku žalobě nesouhlasí. Nezpochybňuje, že zřízení zástavního práva představuje zásah do právní sféry vlastníka zatížené zástavním právem a existence takového zástavního práva může mít vliv na možnosti nakládání s touto věcí. Jde však o obecné důsledky tohoto institutu. Zástavní právo samo o sobě nevede k odnětí vlastnického práva k věci a k bezprostřední realizaci zpeněžení zástavy. Jeho existence není bez dalšího způsobilá prokázat vznik takové újmy, která by odůvodňovala přiznání odkladného účinku. Opačný závěr by vedl k přiznávání odkladných účinků vždy, bylo-li by zřízeno zástavní právo. Žalovaný také upozornil na to, že žalobkyně konkrétní negativní dopady zástavního práva do své majetkové sféry blíže nedoložila. Žalobkyně ani neuvedla, že v současné době již zástavním právem zatíženou nemovitost prodává a že existence zástavního práva vedla ke zmaření nebo podstatnému ztížení financování či refinancování. Žalovaný také upozornil na to, že ještě před zřízením nyní posuzovaného zástavního práva byla nemovitost zatížena zástavním právem zajišťujícím hypoteční úvěr, který má před zástavním právem správce daně přednost. Žalovaný má za to, že není dostatečné ani tvrzení žalobkyně týkající se vypořádání SJM. Žalobkyně konkrétně neuvedla, v čem má spočívat tvrzené zhoršení jejího postavení ve vypořádání SJM, jakým způsobem má existence zástavního práva průběh či výsledek tohoto řízení ovlivnit. Žalobkyně neupřesnila ani další tvrzení týkající se toho, že bude potřebovat peněžní prostředky pro zajištění jejího dalšího bydlení. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že újma, která by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout státu je minimální ve srovnání s újmou, která hrozí

žalobkyni. Žalovaný upozornil na to, že příslušenství daně sleduje osud daně. Žalobkyni nelze přisvědčit v tom, že samotná skutečnost, že předmětem zajištění je již pouze příslušenství daně, snižovala význam zajištění tohoto dosud neuhrazeného daňového nedoplatku. Žalovaný proto navrhoval zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.

5. Osoba zúčastněná na řízení uvedla, že nesouhlasí s přiznáním odkladného účinku žalobě. Žalobkyně spatřuje „nepoměrně větší újmu“ výhradně ve svém procesním postavení v rámci probíhajícího řízení o vypořádání SJM, avšak opomíjí, že vznik daňového dluhu úzce souvisí s obdobím, kdy působila jako spolupracující osoba a poradkyně osoby zúčastněné na řízení a z výsledků podnikatelské činnosti přímo profitovala. Stejně tak působila ve společnosti X jako jednatelka společně s osobou zúčastněnou na řízení. Nelze říct, že by žalobkyně o podnikatelských aktivitách nevěděla, když z nich profitovala. Přiznání odkladného účinku by podle osoby zúčastněné na řízení neprávem zvýhodnilo žalobkyni a vystavilo správce daně i osobu zúčastněnou na řízení právní nejistotě ohledně zajištění zbývajících příslušenství daně. Osoba zúčastněná na řízení ze svých vlastních zdrojů uhradila již více než 70 % celkového daňového dluhu (včetně jistiny), zatímco žalobkyně nepřispěla ničeho. Odložení účinků zástavního práva na rodinném domě bez současného zajištění na jiném majetku žalobkyně by vedlo k hrubé nerovnováze práv a povinností obou bývalých manželů.
6. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Zákon tedy pro přiznání odkladného účinku stanoví celkem tři předpoklady: (1.) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu; (2.) tato újma je pro žalobce nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3.) přiznání odkladného účinku není v rozporu s důležitým veřejným zájmem.
7. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud nepřezkoumává v mezích žalobních bodů žalobou napadené výroky rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), ale zjišťuje jen existenci uvedených zákonných předpokladů pro přiznání odkladného účinku. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku je podle své povahy dočasným rozhodnutím, neboť platí do doby pravomocného skončení řízení ve věci samé, a nelze proto proti němu podat kasační stížnost [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].
8. Tvrdit a osvědčit první z předpokladů pro přiznání odkladného účinku žalobě, tj. že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro žalobce znamenaly újmu, je povinen žalobce, který se přiznání odkladného účinku domáhá svým návrhem. Nestačí tak v návrhu toliko poukázat na možnost vzniku újmy, ale je nutné svá tvrzení doložit. Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozhodnutí či jiným právním následkem plynoucím z rozhodnutí. Zároveň musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu odůvodňující přiznání odkladného účinku žalobě. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní. Je totiž třeba vycházet z předpokladu, že každé rozhodnutí správního orgánu napadené žalobou způsobuje ve sféře žalobce určitou újmu. Přiznávání odkladného účinku paušálně na základě možnosti vzniku jakékoliv újmy by proto popřelo smysl institutu odkladného účinku jakožto mimořádného

nástroje k odvracení vzniku nepřiměřené újmy, která může hrozit výkonem žalobou napadeného rozhodnutí. O újmu takové intenzity, která odůvodňuje přiznání odkladného účinku žalobě, jde zásadně tehdy, nebude-li možno v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady. Případně též tehdy, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žalobci vážné obtíže či významné poruchy v jeho životě, fungování, činnosti apod. (srov. např. usnesení NSS ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014-56). Přiznání odkladného účinku je preventivním nástrojem předběžného charakteru, a tedy možný vznik újmy v době rozhodování soudu zásadně nelze postavit najisto. Není proto nutné, aby žalobce vznik újmy bez pochybností prokázal, ale v rámci nižšího standardu dokazování postačuje osvědčit, že vznik újmy hrozí (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76).

9. Žalobkyně spatřuje hrozící újmu v tom, že výkonem napadeného rozhodnutí, tj. zřízením zástavního práva k nemovitosti za účelem zajištění daňového dluhu jejího bývalého manžela, by došlo k faktickému snížení tržní hodnoty nemovitosti a omezení možnosti jejího prodeje. Tím by žalobkyně podle svého názoru byla nikoliv vlastní vinou omezena na vlastnickém právu a bylo by ztíženo její postavení v řízení o vypořádání SJM. Byť soud připouští, že zřízení zástavního práva může mít vliv na obchodovatelnost nemovitosti a za určitých okolností i na její cenu, žalobkyně netvrdí, že by již aktuálně činila konkrétní kroky směřující k prodeji nemovitosti. Její obava ze snížení tržní ceny se týká toliko *případného* prodeje nemovitosti *v budoucnu*. Z tvrzení žalobkyně pak nevyplývá ani to, proč by mělo mít zřízení zástavního práva bezprostřední vliv na vypořádání SJM. Žalobkyně uvedla, že první jednání ve věci je nařízeno na 11. 8. 2026, avšak neupřesnila, jestli bude navrhopat prodej nemovitosti, nebo jestli jí je známo, že právě její bývalý manžel bude v rámci vypořádání SJM navrhopat prodej této nemovitosti (a ani z vyjádření OZNR, které bylo dodáno do datové schránky soudu dne 12. 8. 2026, tj. den poté, co se mělo konat první jednání ve věci vypořádání SJM, nevyplývalo, že by některý z manželů navrhoval prodej nemovitosti). Žalobkyní tvrzená újma tedy není v současnosti bezprostředně hrozící, ale toliko hypotetická.
10. Žalobkyně také naznačila, že je vypořádání SJM pro žalobkyni klíčové, neboť z vypořádacího podílu může poté zajistit svoje další bydlení. Žalobkyně ovšem nijak neupřesnila svoji aktuální finanční situaci, ani to, že by nebyla kvůli zřízenému zástavnímu právu schopna hradit právě náklady spojené s bydlením. Tvrzení žalobkyně jsou tak v tomto ohledu pouze obecná a neprokazují, že by žalobkyni v současnosti hrozila újma.
11. S ohledem na uvedené dospěl soud k závěru, že nebyl splněn již první předpoklad pro přiznání odkladného účinku plynoucí z § 73 odst. 2 s. ř. s., neboť žalobkyně netvrdila závažnou a reálnou újmu hrozící jí výkonem napadeného rozhodnutí. Soud proto návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku žalobě zamítl a splněním ostatních předpokladů se pro nadbytečnost již nezabýval.
12. Nad rámec výše uvedeného soud poznamenává, že usnesení o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě s ohledem na svůj procesní charakter nezakládá překážku věci rozhodnuté, a proto nebrání žalobkyni podat nový návrh, ve kterém by tvrdila a osvědčila, že jí výkonem napadeného rozhodnutí již skutečně hrozí vážná újma. O návrhu na přiznání odkladného účinku lze totiž rozhodnout i opětovně, stejně jako lze jednou přiznaný

odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání nebo vyjde-li najevo, že podmínky pro jeho přiznání nebyly splněny (§ 73 odst. 5 s. ř. s.).

13. Současně soud uložil žalobkyni povinnost zaplatit soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě. Podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále „zákon o soudních poplatcích“) ve spojení se závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 4. 6. 2024, č. j. 9 As 270/2023-21, č. 4616/2024 Sb. NSS, vzniká poplatková povinnost dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit. Z tohoto důvodu soud s rozhodnutím o návrhu na přiznání odkladného účinku samostatným výrokem uložil žalobkyni povinnost zaplatit poplatek za rozhodnutí o tomto návrhu. Poplatek za návrh činí 1 000 Kč (viz položka 20 Sazebníku poplatků), přičemž splatnost poplatku soud stanovil podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích do tří dnů od právní moci usnesení.
14. Bude-li žalobkyně soudní poplatek hradit bezhotovostně, nechť tak učiní převodem na účet soudu č. 3703-8729111/0710 pod variabilním symbolem 3939000326.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s.].

V případě, že žalobkyně včas nezaplatí soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu přiznání odkladného účinku žalobě, bude tuto pohledávku vymáhat celní úřad.

Praha 18. srpna 2026

Lenka Bursíková v. r.
předsedkyně senátu